

Rapport om evalueringen av HIS100 ved UiB høsten 2025

Denne rapporten oppsummerer funnene fra spørreundersøkelsen for HIS100 høsten 2025. Dessuten inneholder den refleksjoner fra emneansvarlig og undervisere. Emneansvarlig var Ines Prodöhl som også står ansvarlig for denne rapporten. Hun underviste sammen med Sarah Hamilton og Magnus Knutsen. Til slutt gir rapporten informasjon om karakterfordeling samt en sammenligning av gjennomføringen med tidligere år.

Spørreundersøkelsen

Lenken til spørreundersøkelsen ble tilsendt alle oppmeldte studenter (135) via e-post. Emneansvarlig satt av tid i den siste timen for å gi studentene anledning til å svare på spørsmålene. 49 studenter svarte på spørreundersøkelsen noe som tilsvarer litt mer enn en tredjedel (36 prosent) av alle oppmeldte studenter.

Spørreundersøkelsen besto av 9 korte spørsmål fordelt på 5 kategorier. Henholdsvis 3 spørsmål var rettet mot forelesningene og pensumlitteraturen. I tillegg kom 1 spørsmål om henholdsvis overordnet tilfredshet, oppfatning av emnet som helhet og fornøyelse med gruppearbeid som en spesifikk læringsmetode. Studentene kunne dessuten gi kommentarer.

Totalt gir undersøkelsen et bilde av høy deltakelse og hovedsakelig positiv opplevelse. Resultatene viser at majoriteten av studentene (71 prosent) hadde et positivt inntrykk. 65 prosent av studentene rapporterte at de opplevde god helhet og var stort sett fornøyd med emnet. Den betydelige andelen med nøytrale og mindre positive svar peker imidlertid på behov for ytterligere samkjøring på tvers av kursdeler.

Forelesningene mottok gode vurderinger, og læringsutbyttet ble beskrevet som stort eller nokså stort av 61 prosent av studentene. Halvparten av studentene rapporterte at de deltok i nesten alle de til sammen 11 forelesninger. Dermed var forelesningene kjennetegnet av jevn høy deltakelse til tross for at deltakelsen ikke var obligatorisk. Den relativt store nøytrale gruppen (sirka en fjerdedel av alle svar) kan indikere at deler av undervisningsformatet ikke traff alle eller at forelesningsrekken må kobles tydeligere til vurdering og pensum.

Mens majoriteten var fornøyd med pensumlitteraturen, oppga mange nøytralitet. Pensummengden opplevdes som rimelig. Omtrent en tredjedel svarte nøytral på alle

tre spørsmål om pensumlitteraturen noe som kan signalisere rom for å tydeliggjøre relevans av pensumlitteraturen bedre og eller foreta en forventningsstyring.

Når det gjelder gruppearbeid, varierer tilfredsheten betydelig. En stor andel er nøytrale eller misfornøyde, noe som peker på polariserte opplevelser.

Sammendrag av kommentarene

Det klart mest omtalte temaet i kommentarene var gruppearbeid. Mange studenter rapporterte om utfordringer knyttet til dette. Studentene opplevde at det ikke fungerte slik det var tenkt, og at gruppene falt raskt fra hverandre. Mange opplevde at medstudentene ikke møtte opp, eller at de møtte uforberedt – noe som gjorde diskusjonene lite givende. Flere følte at gruppene ble for rigid satt sammen, og at det hadde fungert bedre å velge samarbeidspartnere selv. Noen opplevde situasjoner hvor enkelte tok for stor plass, slik at andre ikke kom til.

Samtidig kom studentene med forslag til forbedring. Dette peker på at de ikke var prinsipielt imot gruppearbeid. Tvert imot likte de gruppearbeid, men etterlyste en annen tilrettelegging. Blant forslagene som ble nevnt finnes:

- Introduser gruppene i en forelesning, der kun de som er fysisk til stede blir satt sammen.
- Gi gruppene en enkel innleveringsoppgave tidlig i semesteret, for å sikre at de faktisk etablerer kontakt.
- Vurder heller å ha seminarundervisning i stedet for uformelle gruppesamtaler.

Flere mente HIS100 ville fungert bedre med seminaropplegg slik andre kurs har, fremfor gruppearbeid i auditorium. Se kommentar fra emneansvarlig under i delen *Egenvurdering*.

Utover gruppearbeid kommenterte studentene på forelesningene og forelesere, pensumlitteraturen, eksamen og forståelse av emnets mål. Mange trakk fram dyktige forelesere og et høyt faglig nivå. Studentene likte engasjerende tiltak hvor de måtte delta på en aktiv måte. Samtidig opplevde flere noen forelesninger som tørre, ufokuserte eller vanskelig å følge og at sammenhenger mellom temaene ikke alltid var tydelige.

Flere skrev at pensumlitteraturen var gøy og interessant, mens noen skrev at det var for mye pensum på engelsk.

I mange kommentarer var også eksamen et tema. Mange rapporterte at de var usikre på hva eksamen skulle gå på og de etterlyste tidligere en forklaring på hva slags kunnskap emnet tester.

Gjengående var også sammenligninger med andre emner slik som EXPHIL. Studentene mener at HIS100 mangler treningsarenaer i form av seminarer eller obligatoriske oppgaver.

Angående forståelse av emnet og fagets mål anga mange at de forstod for sent i semesteret at søkelyset i kurset var på hvordan historikere arbeider, hvilke metoder de bruker og hvilket kildebegrep de har i motsetning til et emne om historie.

Egenvurdering og kommentar fra undervisere

Høsten 2025 ble det innført noen endringer i HIS100. Faget opplevde at emnet ikke fungerte slik som det var tenkt og ville dessuten styrke samspill med studieporteføljeprojektet, særling endringer i LES100.

Emneansvarlig påpeker at hun ikke har fått tilstrekkelig med ressurser for å kunne tilby seminarundervisning i tillegg til de omtrent 10 dobbelttimer. Det var derfor at hun valgte å innføre gruppeinndeling. Tanken var å få studentene bedre integrert og sørge for at de opplever emnet også som sosial givende. Dessuten skulle gruppeinndeling være et bidrag til studentaktiv læring. Emneansvarlig forstår imidlertid at studentene etterlyser behov for seminargrupper og skal ta det opp med resten i faget.

Alle tre undervisere merket seg at opplegget med faste grupper fungerte godt for noen, men ikke for alle. En utfordring med emnet var at det ikke var ønskelig å innføre obligatorisk oppmøte, noe som førte til at gruppene falt fra hverandre da studentene ikke møtte opp.

Når halvparten av studentene som svarte på undersøkelsen krysset av at de var med på 9-11 forelesninger, tilsvarer det 27 av 136 studenter noe som utgjøre kun en femtedel av hele studentgruppen. Undervisere observerte at fysisk oppmøte varierte fra cirka 60 til på det meste 90 studenter per time, noe som tilsvarer halvparten til maksimal to tredjedeler av alle oppmeldte studenter. Det samlede bildet er dermed at oppmøte er veldig lavt. Det samt de store variasjonene i oppmøte undergraver planlagt gruppearbeid.

Undervisere tolker de mange gode kommentarene på gruppearbeid likevel som oppmuntrende. Tilbakemeldingene oppfattes slik at studentene ønsker å opprettholde studentaktive læringsformer og her også gruppearbeid. Det og de

mange andre konstruktive tilbakemeldingene tas gjerne til etterretning når HIS100 gjennomføres neste gang.

Ellers ser også undervisere behov for å kommunisere enda tydeligere hva emne handler om. Selv om emnebeskrivelsen gir uttrykk for at emne i stor grad handler om historikerens arbeidsmåter heller enn om historie i seg selv, må vi i timene klargjøre denne forskjellen enda bedre.

For å komme imot ønsket om mer samkjøring mellom pensumlitteraturen og emnets innhold samt å gå vekk fra for mye litteratur på engelsk, har vi bestemt oss for å bytte en engelskspråklig bok med en bok som er skrevet på norsk.

Gjennomføring og resultatene

Høsten 2025 var 122 studenter oppmeldte til eksamen. Tallet kan sammenliknes med 2024 hvor det var 120 studenter oppmeldte til eksamen. Derimot var 140 studenter oppmeldte til eksamen i 2023.

Samliknet med de to tidligere årene gikk strykandelen ned: 6 prosent i 2025, 12 prosent i 2024 og 8 % i 2023. Gjennomsnittskarakter var C i alle tre år.

Veien videre

Mål er å styrke den røde tråden i emnet. Underviserne ønsker å holde fast på studentaktiv undervisning, men skal prøve å strukturere gruppearbeidet bedre. Planen er å utvikle en tilrettelagt lesestøtte slik at studentene forstår bedre hvorfor de skal lese hva og hva de skal lære seg fra litteraturen.

Ines Prodöhl

23. februar 2026